

P9_TA(2024)0051

Sytuacja humanitarna w Strefie Gazy, potrzeba zawieszenia broni i ryzyko eskalacji w regionie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 stycznia 2024 r. w sprawie sytuacji humanitarnej w Strefie Gazy, potrzeby zawieszenia broni i ryzyka eskalacji w regionie (2024/2508(RSP))

(C/2024/5740)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje i zalecenia w sprawie konfliktu na Bliskim Wschodzie, w szczególności swoją rezolucję z 19 października 2023 r. w sprawie nikczemnych ataków terrorystycznych Hamasu na Izrael, prawa Izraela do obrony zgodnie z prawem humanitarnym i międzynarodowym oraz sytuacji humanitarnej w Strefie Gazy⁽¹⁾,
 - uwzględniając odpowiednie rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ i Zgromadzenia Ogólnego ONZ, w szczególności rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2720 (2023) z 22 grudnia 2023 r.,
 - uwzględniając Protokół w sprawie stosunków gospodarczych między Państwem Izrael a Organizacją Wyzwolenia Palestyny reprezentującą naród palestyński z 29 kwietnia 1994 r. oraz porozumienie z Oslo II z 28 września 1995 r.,
 - uwzględniając międzynarodowe prawo humanitarne, w szczególności konwencje haskie z 1899 i 1907 r. oraz konwencje genewskie z 1949 r. i protokoły dodatkowe do nich,
 - uwzględniając unijny wykaz organizacji terrorystycznych, w którym figuruje Hamas,
 - uwzględniając Międzynarodową konwencję przeciwko braniu zakładników z 1979 r.,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że 7 października 2023 r. terroryści Hamasu przeprowadzili planowany od dawna atak na Izrael, celowo mordując 1 139 obywateli Izraela i cudzoziemców, w tym 36 dzieci; mając na uwadze, że Hamas pojmał ponad 240 zakładników, z których 136 nadal jest przetrzymywanych w Strefie Gazy w straszliwych warunkach; mając na uwadze, że od 7 października 2023 r. rannych zostało ponad 5 400 Izraelczyków; mając na uwadze, że Hamas nadal codziennie nieselektywnie ostrzeliwuje Izrael raketami;
- B. mając na uwadze, że 8 stycznia 2024 r. eksperci ONZ, odnosząc się do zarzutów tortur seksualnych, gwałtów i gwałtów zbiorowych, a także napaści na tle seksualnym, określili jako wstrząsające coraz liczniejsze dowody na zgłaszane akty przemocy seksualnej popełniane przez Hamas w izraelskich wioskach; mając na uwadze, że UE i jej państwa członkowskie stanowczo potępiły zbrodnie popełnione przez Hamas i wielokrotnie apelowały o natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie wszystkich zakładników przetrzymywanych w Strefie Gazy;
- C. mając na uwadze, że w ramach porozumienia zawartego dzięki mediacji Egiptu i Kataru w czasie humanitarnej przerwy uwolniono 81 zakładników w zamian za więzionych Palestyńczyków oraz umożliwiono dostarczenie większej pomocy humanitarnej do Strefy Gazy; mając na uwadze, że zakładnicy uwolnieni podczas przerwy humanitarnej – głównie kobiety i dzieci – mówią o maltretowaniu psychicznym i fizycznym oraz wykorzystywaniu seksualnym ze strony porwaczy;
- D. mając na uwadze, że społeczność międzynarodowa uznaje Hamas za organizację terrorystyczną, używającą ekstremalnej przemocy; mając na uwadze, że głównym deklarowanym przez nią celem jest unicestwienie Izraela i niedopuszczenie do rozwiązania dwupaństwowego; mając na uwadze, że od momentu swego powstania dopuściła się ona licznych samobójczych zamachów bombowych i innych śmiertelnych ataków na cywilów i żołnierzy izraelskich; mając na uwadze, że w 1997 r. Departament Stanu USA uznał Hamas za organizację terrorystyczną, a następnie uczyniła to również UE; mając na uwadze, że w 2005 r. Izrael całkowicie wycofał się ze Strefy Gazy, pozostawiając administrowanie nią Palestyńskiej Władzy Narodowej;
- E. mając na uwadze, że według danych przekazanych Biuru ONZ ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej (OCHA) od ataku z 7 października 2023 r. w wyniku odpowiedzi izraelskiej armii na ten atak w Strefie Gazy zginęło ponad 23 tys. osób, w tym 10 tys. dzieci, 60 tys. osób odniosło rany, a prawie dwa miliony przesiedlono; mając na uwadze, że około połowa ludności Strefy Gazy to dzieci; mając na uwadze, że zniszczeniu uległo 30 % całej infrastruktury cywilnej; mając w szczególności na uwadze, że infrastruktura wodna, w tym oczyszczalnia i rurociągi, została w dużej mierze zniszczona lub odcięta przez władze Izraela, a w grudniu 2023 r. ponownie otwarto tylko dwa rurociągi;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0373.

- F. mając na uwadze, że zginęło ponad 140 pracowników ONZ, co stanowi najwyższą liczbę ofiar śmiertelnych w historii ONZ; mając na uwadze, że według Reporterów bez Granic w związku z wykonywaniem lub podczas wykonywania pracy zginęło co najmniej 81 dziennikarzy i pracowników mediów; mając na uwadze, że według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w szpitalach zginęło ponad 600 pracowników medycznych i pacjentów; mając na uwadze, że według UNICEF-u od 28 grudnia 2023 r. zniszczonych zostało ponad 370 szkół; mając na uwadze, że według WHO w Strefie Gazy zniszczono dwie trzecie szpitali, a jedna trzecia ledwo funkcjonuje; mając na uwadze, że Hamas wykorzystuje szpitale i inne placówki opieki zdrowotnej jako schronienie dla swojej działalności terrorystycznej; mając na uwadze, że Siły Obronne Izraela ujawniły system tuneli pod kompleksem szpitalnym Al-Shifa, jak również w innych częściach Strefy Gazy;
- G. mając na uwadze, że władze Izraela kontrolują wjazd do Strefy Gazy i wyjazd z niej przez wszystkie przejścia graniczne, w tym przejście na granicy z Egiptem; mając na uwadze, że izraelska kontrola nad punktami wjazdu do Strefy Gazy i wyjazdu z niej poważnie ogranicza pomoc, a według OCHA po 7 października 2023 r. znacznie spadła liczba pozwoleń na wjazd ciężarówek z pomocą; mając na uwadze, że według raportu zintegrowanej klasyfikacji faz bezpieczeństwa żywnościowego (IPC) z 21 grudnia 2023 r. 100 % ludności Strefy Gazy doświadcza poważnego braku bezpieczeństwa żywnościowego, 50 % cierpi z powodu poważnego braku żywności i głodu, a 26 % doświadcza skrajnego głodu i wygłodzenia;
- H. mając na uwadze, że blokowane są dostawy podstawowych produktów do Strefy Gazy, w tym sprzętu medycznego i paneli fotowoltaicznych; mając na uwadze, że UE przewodzi wysiłkom na rzecz pomocy humanitarnej dla Strefy Gazy, finansując agencje ONZ, sprzęt medyczny i inne pilne dostawy, a od 7 października 2023 r. zwiększyła swoją pomoc czterokrotnie; mając na uwadze, że 21 listopada 2023 r. po przeglądzie pomocy finansowej UE dla Palestyny Komisja poinformowała, że „pieniądze nie zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem”;
- I. mając na uwadze, że od 7 października 2023 r. w wyniku ataków sił izraelskich i osadników na Zachodnim Brzegu zginęło co najmniej 330 Palestyńczyków;
- J. mając na uwadze, że Egipt zaproponował trzypunktowy plan trwałego zawieszenia broni – w tym wstępny rozejm humanitarny na odnawialny dwutygodniowy okres w celu wymiany 40 izraelskich zakładników na 120 palestyńskich więźniów – podczas którego zaprzestano by działań wojennych, wycofano czołgi i dopuszczono podstawowe dostawy, takie jak żywność, pomoc medyczna, gaz do gotowania i paliwo;
- K. mając na uwadze, że Międzynarodowy Trybunał Karny (MTK) wszczął w 2021 r. dochodzenie dotyczące okupowanych terytoriów palestyńskich; mając na uwadze, że 29 grudnia 2023 r. Republika Południowej Afryki wniosła do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości (MTS) skargę przeciwko Izraelowi; mając na uwadze, że 10 października 2023 r. Urząd Prokuratora MTK potwierdził, iż mandat trybunału ma zastosowanie do obecnej sytuacji konfliktu;
- L. mając na uwadze, że ryzyko eskalacji w regionie jest największe od dziesięcioleci z uwagi na agresywne działania Iranu i wykorzystywanie sił zastępczych jako środka do celowej destabilizacji regionu; mając na uwadze, że od 19 listopada 2023 r., kiedy to rebelianci Huti bezprawnie zawładnęli zarejestrowanym w Japonii statkiem Galaxy Leader, nie ustają ich ataki na statki handlowe przepływające przez cieśninę Bab el-Mandeb; mając na uwadze, że kilka krajów podjęło wojskowe działania odwetowe;
- M. mając na uwadze, że Iran zbroi i finansuje rebeliantów Huti, Hezbollahu i Hamasu; mając na uwadze, że Katar od dawna udziela Hamasowi wsparcia finansowego; mając na uwadze, że zachodnie służby wywiadowcze stawiają pytania o wcześniejszą wiedzę Kataru o ataku Hamasu na Izrael 7 października 2023 r.;
1. apeluje o trwałe zawieszenie broni i wznowienie wysiłków na rzecz znalezienia rozwiązania politycznego, pod warunkiem że wszyscy zakładnicy zostaną natychmiast i bezwarunkowo uwolnieni i organizacja terrorystyczna Hamas zostanie zlikwidowana; przypomina o swoim niezachwianym poparciu dla wynegocjowanego rozwiązania dwupaństwowego w granicach z 1967 r., zgodnie z którym dwa suwerenne, demokratyczne państwa współistnieją obok siebie w pokoju i gwarantowanym bezpieczeństwie oraz pełnym poszanowaniu prawa międzynarodowego, a Jerozolima jest stolicą obu państw;
 2. wyraża najgłębszy smutek z powodu niewinnych ofiar po obu stronach; ponownie z całą stanowczością potępia nikczemne ataki terrorystyczne przeprowadzone przez grupę terrorystyczną Hamas przeciwko Izraelowi; potępia nieproporcjonalną reakcję wojskową Izraela, która spowodowała niespotykaną wcześniej liczbę ofiar śmiertelnych wśród ludności cywilnej;
 3. apeluje o zapewnienie organizacjom humanitarnym dostępu, by zaspokoić potrzeby medyczne wszystkich zakładników, oraz o zwrot ciał zmarłych; przypomina, że branie zakładników jest pogwałceniem prawa międzynarodowego i zbrodnią wojenną; apeluje o ściganie i ukaranie sprawców i organizatorów tych przestępstw;
 4. przypomina, że Izrael ma prawo bronić się w granicach prawa międzynarodowego, które stanowi, że wszystkie strony konfliktu muszą zawsze odróżniać walczących od cywilów, ataki muszą być wymierzone wyłącznie w cele wojskowe, a ludność i infrastruktura cywilna nie mogą być celem ataków; wyraża ubolewanie z powodu wykorzystywania przez Hamas palestyńskiej infrastruktury cywilnej, z powodu operacji bojowych prowadzonych przez Hamas na gęsto zaludnionych obszarach cywilnych oraz z powodu budowy tuneli i wykorzystywania ludzi w charakterze żywych tarcz;

5. jest głęboko zaniepokojony dramatyczną i szybko pogarszającą się sytuacją humanitarną w Strefie Gazy oraz jej poważnym wpływem na ludność cywilną; podkreśla pilną potrzebę pełnego, szybkiego, bezpiecznego i niezakłóconego dostępu pomocy humanitarnej do całej Strefy Gazy; podkreśla obowiązki, jakie w kwestii udzielania pomocy humanitarnej spoczywają na stronach konfliktu zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym; wzywa władze Izraela, aby zapewniły stały dostęp pomocy humanitarnej do Strefy Gazy, z naciskiem na nieprzerwane dostarczanie podstawowych artykułów, takich jak paliwo, żywność, woda, środki medyczne i schronienie, zgodnie z prawem międzynarodowym, oraz domaga się natychmiastowego przywrócenia niezbędnej infrastruktury, w szczególności aby zapobiec groźbie skrajnego głodu, a także rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych;
6. apeluje o europejską inicjatywę, aby przywrócić rozwiązanie dwupaństwowe; podkreśla absolutną konieczność natychmiastowego wznowienia procesu pokojowego; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje „Dzień na rzecz Pokoju na Bliskim Wschodzie” zainicjowany przez UE i Ligę Państw Arabskich tuż przed atakami;
7. ponownie apeluje o natychmiastowe położenie kresu palestyńskiemu terroryzmowi i o zakończenie okupacji terytoriów palestyńskich; podkreśla, że izraelskie osiedla na Zachodnim Brzegu, w tym we Wschodniej Jerozolimie, są nielegalne w świetle prawa międzynarodowego; apeluje o deeskalację napięć na Zachodnim Brzegu, w tym we Wschodniej Jerozolimie; zdecydowanie potępia nasilenie przemocy ekstremistycznych osadników wobec Palestyńczyków oraz apeluje o nałożenie środków ograniczających na ekstremistycznych osadników, którzy naruszają prawa człowieka i prawo międzynarodowe; wzywa do wpisania wysokich rangą przywódców politycznych Hamasu na unijną listę terrorystów, w tym Ismaila Haniyeha, Khaleda Mashala, Khalila al-Hayyi i Mahmouda Zahara, w celu zamrożenia ich funduszy i aktywów finansowych w państwach członkowskich UE;
8. jest zbulwersowany faktem, że przywódcy Hamasu zgromadzili ogromne bogactwo kosztem palestyńskiej ludności cywilnej, która w większości żyje w ubóstwie;
9. ponownie wyraża pełne poparcie dla arabskiej inicjatywy pokojowej z 2002 r., w której proponuje się pełną normalizację stosunków między Państwem Izrael a wszystkimi państwami arabskimi w zamian za całkowite wycofanie się Izraela ze wszystkich terytoriów palestyńskich i arabskich okupowanych od 1967 r. oraz wspólnie uzgodnione równoważne zamiany gruntów między Izraelem a Palestyną; przypomina o swoim poparciu dla normalizacji stosunków między Izraelem a wszystkimi państwami arabskimi; pilnie wzywa do pełnego włączenia w ten proces Palestyńskiej Władzy Narodowej, zgodnie z wysiłkami UE i ONZ zmierzającymi do osiągnięcia dwupaństwowego rozwiązania służącego pokojowi, bezpieczeństwu i stabilności w regionie;
10. podkreśla, że w rezolucji z 22 grudnia 2023 r. Rada Bezpieczeństwa ONZ „ponownie [wezwała] wszystkie strony konfliktu, by wywiązywały się z zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego, w tym międzynarodowego prawa humanitarnego” oraz „[przypomniała] o obowiązku poszanowania i ochrony obiektów cywilnych i humanitarnych oraz obiektów ONZ, a także personelu organizacji humanitarnych i personelu medycznego oraz ich środków transportu, zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym”; potępia zabójstwa dziennikarzy i pracowników mediów, ONZ i służby zdrowia oraz ponownie podkreśla, jak ważna jest ich praca;
11. podkreśla rolę Agencji Narodów Zjednoczonych ds. Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie (UNWRA), która daje obecnie schronienie ponad milionowi osób wewnętrznie przesiedlonych i stała się główną platformą pomocy humanitarnej dla ludności Strefy Gazy;
12. wyraża głębokie zaniepokojenie nakazami ewakuacji wydanymi przez rząd Izraela, powodującymi przymusowe przesiedlenia cywili z północy na południe Strefy Gazy i zamykanie ich na mniej niż jednej trzeciej jej terytorium, oraz atakami na tereny i infrastrukturę cywilną;
13. przypomina, że UE jest największym darczyńcą pomocy humanitarnej i rozwojowej na rzecz okupowanych terytoriów palestyńskich; nalega, aby pomoc rozwojowa UE dla Palestyńskiej Władzy Narodowej nie była utrudniana ani przerywana; z zadowoleniem przyjmuje mianowanie Sigrid Kaag główną koordynatorką ds. pomocy humanitarnej i odbudowy Strefy Gazy; z zadowoleniem przyjmuje starania UE i jej państw członkowskich, aby zapewnić ludności Strefy Gazy pomoc humanitarną; wyraża zadowolenie, że unijne środki na pomoc humanitarną dla Strefy Gazy wzrosły w ciągu ostatnich trzech miesięcy czterokrotnie;
14. przypomina, że poszanowanie praw człowieka i zasad demokratycznych jest jednym z zasadniczych elementów układu o stowarzyszeniu między UE a Izraelem oraz stosunków między UE a Palestyńską Władzą Narodową;
15. ponownie wyraża zdecydowane poparcie UE dla prac Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK) i Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości (MTS); apeluje o pociągnięcie do odpowiedzialności osób, które dopuściły się aktów terrorystycznych i naruszeń prawa międzynarodowego, oraz o zbadanie w tym celu wszystkich zbrodni wojennych, do których mogło dojść; przypomina, że celowe ataki na ludność cywilną, podobnie jak przymusowe przemieszczanie ludności, stanowią poważne naruszenie prawa międzynarodowego; domaga się sprawiedliwości dla ofiar bezprawnych zabójstw i tortur seksualnych, których dopuścił się Hamas podczas ataków 7 października 2023 r.; odnotowuje sprawę przeciwko Izraelowi wniesioną przez Republikę Południowej Afryki do MTS;

16. popiera zwiększenie roli dwóch cywilnych misji UE w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – Misji Policijnej Unii Europejskiej na Terytoriach Palestyńskich oraz Misji Unii Europejskiej ds. Szkolenia i Kontroli na przejściu granicznym w Rafah – tak aby obie te misje uczestniczyły w ułatwianiu dostaw pomocy humanitarnej do Strefy Gazy oraz w poprawie skuteczności Palestyńskiej Władzy Narodowej na Zachodnim Brzegu;
17. zdecydowanie potępia ataki libańskiego Hezbollahu i irańskie ataki rakietowe z Syrii na Izrael prowadzone po atakach z 7 października 2023 r.; wyraża głębokie zaniepokojenie setkami ataków w południowym Libanie i północnym Izraelu, które miały miejsce od tego czasu;
18. ponawia apel o niezwłoczne zainicjowanie środków deeskalacji konfliktu, by zapobiec możliwej eskalacji obecnych napięć wzdłuż granicy izraelsko-libańskiej w pełnoskalowy konflikt; podkreśla, że trzeba wykonać rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1701 (2006) z 11 sierpnia 2006 r.; wzywa wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, aby po tym, jak Liban wyraził gotowość do osiągnięcia porozumienia w sprawie deeskalacji, wspierał wszelkie działania dyplomatyczne mające doprowadzić wszystkie strony do stołu negocyjnego; apeluje o powściągliwość po obu stronach;
19. przypomina, jak ważne jest udzielanie przez UE wsparcia Tymczasowym Siłom Zbrojnym Organizacji Narodów Zjednoczonych w Libanie oraz siłom zbrojnym i siłom bezpieczeństwa wewnętrznego Libanu, aby mogły one wypełniać swoją zasadniczą rolę; przypomina, że zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1701 (2006) wszystkie ugrupowania zbrojne, w tym Hezbollah, muszą się rozbroić;
20. w najostrzejszych słowach potępia ataki Huti na statki handlowe u wybrzeży Jemenu; apeluje o natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie załogi zarejestrowanego w Japonii statku Galaxy Leader, która jest przetrzymywana od 19 listopada 2023 r., w tym obywateli rumuńskich i bułgarskich; wzywa państwa członkowskie, aby podjęły natychmiastowe i skoordynowane wysiłki w celu zaradzenia tym atakom, w tym w drodze operacji morskiej w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, w ścisłej współpracy z podmiotami regionalnymi i partnerami międzynarodowymi; z zadowoleniem przyjmuje operację „Prosperity Guardian” prowadzoną przez USA w celu ochrony transportu morskiego i wolności żeglugi na Morzu Czerwonym, która zawsze musi być zagwarantowana;
21. wzywa wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela do koordynacji działań w reakcji na tę sytuację, tak aby wyrazić zdecydowane stanowisko UE w celu ochrony prawa do tranzytu zapisanego w Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r.; wzywa wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela do utrzymania i wsparcia prowadzonego przez ONZ procesu pokojowego mającego na celu zakończenie konfliktu w Jemenie;
22. potępia rolę państw trzecich i podmiotów niepaństwowych polegającą na udzielaniu Hamasowi i Hezbollahowi wsparcia finansowego, materialnego i operacyjnego; apeluje o wszczęcie szczegółowych dochodzeń, które pozwolą ustalić źródła funduszy i systemów uzbrojenia wykorzystywanych przez te organizacje; apeluje, aby UE nałożyła sankcje na państwa i podmioty, które ułatwiły ataki, w szczególności na Iran i Katar;
23. potępia gwałtowny wzrost antysemityzmu, nienawiści wobec muzułmanów i rasizmu w całej Europie;
24. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządów i parlamentom państw członkowskich, specjalnemu przedstawicielowi Unii Europejskiej ds. procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie, sekretarzowi generalnemu ONZ, sekretarzowi generalnemu Ligi Państw Arabskich, Knesetowi i rządowi Izraela, Narodowej Władzy Palestyńskiej i Palestyńskiej Radzie Legislacyjnej.